

КОНФЕРЕНЦІЇ, СИМПОЗИУМИ, АКАДЕМІЇ

21—22 жовтня 2009 р. кафедра світової літератури Львівського національного ун-ту ім. І. Франка з участю членів НТШ провела VI Міжнародні Чичерінські читання „Світова класика в літературно-критичному дискурсі ХХІ століття“. З-поміж 109 учасників було представлено шість країн — Білорусь, Литву, Польщу, Словенію, Росію та 20 міст України.

Під час роботи Читань відбулися два пленарні засідання (12 доповідей). Працювало чотири секції: „Естетичні та поетологічні засади попередніх літературних епох у сучасному літературно-теоретичному та художньому дискурсі“; „Сучасний поетологічний аналіз класичних творів світової літератури. Сюжетні та оповідні моделі класичних творів у сучасній художній практиці“; „Проблеми літературної пам'яті: пам'ять жанру, інтертекстуальні зв'язки, біографічна пам'ять. „Транзитивність“ літературних героїв. Поетика і міжтекстові взаємодії“; „Актуальна методика літературознавчого дискурсу. Поетика часу і простору“.

На пленарних засіданнях виголошено доповіді („Чичерінське слово живе і відкрите для читача та дослідника“, „Суголосність концепції світу Ф. М. Достоєвського і творчої особистості О. В. Чичеріна“, „Аналіз художнього стилю в евристичній системі О. В. Чичеріна“), присвячені літературознавчим дослідженням професора О. Чичеріна, завідувача кафедри світової літератури Львівського ун-ту в 1948—1973 рр. Загалом на пленарних засіданнях виступили літературознавці з різних міст України. В ухвалі зазначена потреба видати однотомник статей вченого, які в різний час друкувалися на сторінках літературознавчих журналів, перевидати монографії О. Чичеріна як багатотомне видання. Вирішено опублікувати окремими науковими збірниками матеріали VI Міжнародних Чичерінських читань, а VII читання провести у жовтні 2011 р.

Ярема КРАВЕЦЬ

29—30 жовтня 2009 р. в Івано-Франківському національному медичному ун-ті відбулася Міжнародна науково-практична конференція „Бабенківські читання“, присвячена пам'яті акад. Г. Бабенка. Основну науково-організаційну роботу проводила кафедра біологічної та медичної хемії ім. академіка Г. О. Бабенка за підтримки ректорату університету та Івано-Франківського осередку НТШ.

У конференції взяли участь 117 учених з України та Росії, виголошено 24 доповіді на такі теми: значення для діагностики, профілактики та корекції станів, які пов'язані з дисбалансом біоелементів, оцінки хемічного складу природного середовища існування людини і його впливу на обмін макро- та мікроелементів; розроблення індивідуальних підходів до вибору засобів корекції порушень, які виникають в організмі людини, з допомогою вивчення рівня хемічних елементів у біологічних субстратах та ін. Наголошувалось на тому, що впровадження комплексного підходу до вивчення стану здоров'я людини з врахуванням зовнішніх (екологія, професія, харчування) та внутрішніх факторів забезпечує розв'язання важливого соціального завдання — збереження здоров'я, поліпшення якості і продовження тривалості життя. Матеріали конференції опубліковані у вигляді статей у журналах „Галицький лікарський вісник“ (2009, № 4), „Прикарпатський вісник НТШ“ (серія „Пульс“, 2009, № 4 (8)) та в окремому збірнику.

У виступах і обговореннях взяли участь акад. Л. Панченко, проф. А. Скальний, проф. М. Скальна, акад. Є. Нейко, проф. Я. Гонський, проф. Т. Соломенчук, проф. І. Мазепа, проф. М. Мазепа, доц. О. Годованець, Х. Недошитко, доц. А. Поляков, проф. Г. Ерстенюк, проф. А. Клименко, проф. С. Генік, проф. В. Боцюрко, проф. М. Рожко, проф. Г. Мельничук, доц. І. Бабенко, доц. Н. Позур та ін.

Своїми спогадами про становлення відомої наукової школи мікроелементології академіка Г. Бабенка поділились ветерани кафедри: доц. З. Карплюк, доц. В. Смолинська, асистент В. Слободян і М. Дильовий.

Учасники конференції схвалили потребу проведення науково-практичних конференцій „Бабенківські читання“ на базі Івано-Франківського національного медичного ун-ту раз на два роки (в жовтні). На конференції наголошено, що такі наукові читання сприяють розширенню наукового досвіду з вивчення проблем мікроелементозів, і вирішено надіслати клопотання до Міністерства охорони здоров'я та Міністерства освіти і науки України про створення на базі Івано-Франківського національного медичного ун-ту Національного центру біоелементології. Вчені також обговорили потребу створення міжнародної школи з проблем дослідження значення біоелементів у життєдіяльності організму в нормі та при патології, впливу довкілля на здоров'я людини.

Ганна ЕРСТЕНЮК

16 листопада 2009 р. Львівському національному медичному ун-тові ім. Данила Галицького виповнилося 225 років. З цієї нагоди відбулися святкування.

Згідно з патентом австрійського цісаря Йосифа II від 21 жовтня 1784 р., 16 листопада того ж року відбулося урочисте відкриття медичного факультету Львівського ун-ту (тоді з чотирирічним терміном навчання). Щорічно на факультет набирали 20 студентів.

Доля Львівського медичного ун-ту не проста, а інколи й драматична: змінювалися політичні устрої, мови викладання й етнічний склад студентства та професури, врешті, вивіски, під якими виступав університет.

19 лютого 1940 р. медичний факультет виділено в самостійний інститут у складі двох факультетів — Львівський державний медичний інститут. 17 жовтня 1996 р. він отримав статус Львівського державного медичного ун-ту з лікувальним, педіатричним, стоматологічним, санітарно-гігієнічним і фармацевтичним студентськими факультетами, а також факультетом удосконалення лікарів. 21 жовтня 1998 р. університету надано ім'я короля Данила Галицького, а 21 серпня 2003 р. він здобуває статус національного.

Сьогодні в Медуніверситеті здобувають освіту понад 7 тисяч студентів та лікарів-інтернів. Тут навчається приблизно 500 іноземних студентів з Європи, Америки, Азії і Австралії. Всього в університеті підготовлено для охорони здоров'я України понад 75 тисяч лікарів і провізорів. Близько 90 відсотків усіх лікарів Львівської області — випускники Львівського медичного ун-ту.

Нині в університеті працюють 27 академіків і членів-кореспондентів національної, галузевих і громадських академії наук України, понад 130 докторів і 600 кандидатів наук, десять дійсних членів НТШ. В університеті діють всевітньо відомі наукові школи.

Тут варто згадати непросте співіснування офіційної медичної університетської науки й української медицини, що розвивалася поза стінами університету в рамках Лікарської комісії НТШ і Українського лікарського товариства. Високо оцінюючи професійні і наукові досягнення медичного факультету міжвоєнного періоду, де працювали видатні медики, більшість яких після війни переїхала до Вроцлавського та інших університетів Польщі, і виходячи з принципових позицій НТШ, не можемо не звернути уваги на причини, чому серед згаданих під час ювілею учених майже немає українських прізвищ, чому українські студенти мусили здобувати освіту в університетах Австрії, Німеччини чи Чехословаччини, врешті, чому українці Галичини змушені були організовувати у Львові Таємний університет з медичним факультетом на чолі з народним професором М. Панчишиним. Треба згадати також тих українських професорів, які прибули з Наддніпрянщини у 1939—1941 рр. і після 1944 р., а саме професорів Г. Скосогоренка, Д. Панченка, Л. Кузьменка, І. Студзинського, Г. Ковтуновича та ін. Ці вчені першими впровадили в університеті викладання українською мовою, нехай і з умовностями, обмеженнями і засміченнями, характерними для цього історичного періоду.

Вагомий внесок у побудову сучасної „Alma mater” зробили й уродженці західноукраїнських земель. Це проф. Б. Собчук, М. Туркевич, Р. Барияк, А. Гнатишак, О. Коваль, М. Дубовий, доц. С. Барвінський, В. Келеман, Й. Макаруха і багато інших, хто причетний до спорудження сучасного Медичного університету.

Сьогодні Лікарська комісія НТШ налічує 175 членів, більшість з яких співробітники Медичного університету. Вона тісно співпрацює з УЛТ. Разом планують відзначити 100-літній ювілей УЛТ у Львові — першої професійної організації українських лікарів. Святкування відбудеться з участю українських діаспорних лікарських організацій, і ми впевнені, що зможе продемонструвати національне обличчя львівської медицини.

Завершив святкування урочистий концерт студентської самодіяльності у Національному театрі опери і балету ім. Соломії Крушельницької.

НТШ і його Лікарська комісія бажають Львівському національному медичному ун-тові ім. Данила Галицького успішної спільної праці на благо української науки і народу.

Борис БІЛИНСЬКИЙ

17 грудня 2009 р. у конференційній залі Наукового товариства ім. Шевченка відбулася одноденна наукова конференція „Культурна спадщина Західноукраїнського регіону“, яку організувала Історична комісія НТШ з участю Львівського відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. Конференція, що зібрала понад 30 дослідників, була приурочена до 75-річчя Володимира Вуйцика (1934—2002), історика мистецтва, музеєзнавця, реставратора, довголітнього працівника Львівської національної галереї мистецтв та Інституту „Укрзахідпроектреставрація“. Володимир Вуйцик належав до тих світлих постатей мистецького й наукового середовища Львова ХХ століття, котрі плекали незабутню атмосферу творчого пошуку, водночас демонструючи порядність, безкомпромісність і принциповість у питаннях і нехтять до кон'юнктури та готовність не одній людині „відкрити вікно“ у науковий світ.

Тож цілком логічно, що конференція розпочалася зі спогадів про відомого львівського мистецтвознавця, якими поділилися з присутніми його рідний брат, а також Володимир Александрович, Ярослав Дашкевич, Олег Купчинський, Володимир Пшик та ін. Перше конференційне засідання завершилося доповідями про життєвий і творчий шлях Володимира Вуйцика (студентка Наталія Гудз) та його особовий архів, котрий зберігається у Відділі рукописів Львівської національної наукової бібліотеки України ім. В. Стефаніка (Мирослава Дядюк). На трьох наступних засіданнях обговорювалися ті теми, які започаткував Володимир Вуйцик або ж які підсумовували студії інших дослідників з історії культури Західного регіону України протягом останнього десятиліття.

Зокрема, українській (переважно сакральній) архітектурі присвячені доповіді Юрія Дибі („Рисунок лаврівської церкви на іконі Страшного суду з Вознесенської церкви у Багнуватому“), Володимира Жишковича („Скульптура Успенської церкви в Галичі“), Степана Костюка („Західноукраїнська

архітектура у графіці Кастаня Вінцентія Келісинського“), Юрія Лукомського („Архітектурно-археологічні дослідження 2009 р. у Лаврові“) та Василя Слободяна („П'ятиверхий варіант гуцульських дерев'яних церков“). Мистецтвознавчі сюжети представляли Володимир Александрович („Три ікони Покрови Богородиці П'ятницької майстерні“), Роман Зілінко („Іконографічні інновації Жовківського іконостаю Івана Рутковича“) та, у поєднанні з канонічно-еклезіяльним підходом, Ігор Скочилиас („Зображення храму на портреті Афанасія Шептицького як коад'ютора Київської митрополії: канонічні аргументи ідентифікації“).

Всі учасники висловили думку, що такі конференції мають відбуватися у Львові систематично, у форматі „наукової робітні“, мати міждисциплінарний характер та залучати дослідників молодшої генерації.

Ігор СКОЧИЛАС

8 лютого 2010 р. в Українському католицькому ун-ті завдяки організаційним зусиллям кафедри античних, візантійських і середньовічних студій університету, Канадського інституту українських студій та Програми досліджень сучасної історії України ім. Петра Яцика відбувся вечір вшанування видатного візантиніста світової слави, проф. Гарвардського ун-ту, дійсного члена Наукового товариства ім. Шевченка, лауреата медалі ім. Михайла Грушевського НТШ Ігоря Шевченка (10 лютого 1922 р.— 26 грудня 2009 р.).

Вечір розпочався панахидою у каплиці УКУ. Вступне слово виголосив ректор УКУ д-р о. Борис Гудзяк, учень Ігоря Шевченка, і запросив до слова директора Центру досліджень історії України ім. Петра Яцика Альбертського ун-ту Франка Сисина, який виголосив лекцію „Ігор Шевченко і його візія української історії“. Виступ стосувався збірки есе вченого під назвою „Ukraine between East and West. Essays on Cultural History (to the early 1700's)“ (Toronto, 1996) (Україна між Сходом і Заходом: Нариси з історії культури до початку XVIII ст.), перекладену українською мовою і видану у Львові 2001 р. Основну увагу Ф. Сисин зосередив на історії написання цієї книжки у 1970—1974 рр. як курсу лекцій з української історії для докторантів Гарвардського ун-ту. Спогадами про Ігоря Шевченка поділилися також проф. Ярослав Ісаєвич (зачитано його лист до присутніх), проф. Марія Зубрицька, проф. Ярослав Грицак, д-р Уляна Головач та д-р Андрій Ясіновський. У вечорі брали участь члени Історично-філософської комісії та ін.

Андрій ФЕЛОНЮК

11 лютого 2010 р. в Івано-Франківській обласній універсальній бібліотеці ім. І. Франка з ініціативи Івано-Франківського осередку НТШ у рамках проєкту „Сторінки української науки“ відбулася зустріч з істориками Прикарпатського національного ун-ту ім. В. Стефаніка (ПНУ) під назвою „Українська етнокультурна спадщина Прикарпаття: стан і перспективи досліджень“.

Відкрила зустріч директор бібліотеки Людмила Бабій. Далі виступив голова Івано-Франківського осередку НТШ Василь Мойсишин, який охарактеризував діяльність НТШ на Івано-Франківщині у 2009 р., окреслив плани Івано-Франківського осередку НТШ на 2010 р., а також акцентував увагу присутніх на вагомій ролі історичних досліджень для сучасної України.

Наукову частину зустрічі розпочав директор Інституту історії і політології ПНУ, проф. Микола Кугутяк доповіддю на тему „Актуальні проблеми етноісторичних досліджень Прикарпаття“. Він наголосив на проблемах, які постали перед українською історичною наукою, і зокрема перед етнологією і етнографією, вказав на загрозу українській державності від деяких сусідніх держав, за умови бездіяльності українських учених. М. Кугутяк також розповів про проблеми системного збору археологічних та етнографічних джерел. На завершення він запросив присутніх ознайомитися з виставкою наукової літератури — доробку науковців Інституту історії та політології ПНУ.

Надзвичайно актуальна доповідь Михайла Паньківа „Проблеми етнографічного вивчення Карпат“, присвячена нагальним потребам розвитку української етнографії на Прикарпатті, залученню до цього процесу краєзнавців і представників місцевих органів влади.

Ігор Кочкін у виступі „Археологічні дослідження пам'яток Трипільської культури на Прикарпатті“ ознайомив присутніх із археологічними пам'ятками Трипільської культури Прикарпаття (Назвисько, Більшівці, Козино та ін.). Він зазначив, що завдяки археологічним розкопкам останніх років удалося з'ясувати, що пам'ятки Трипільської культури на наших землях мають набагато глибшу історію і потребують нового переосмислення.

Підсумовуючи результати зустрічі, Василь Мойсишин закликав науковців до активної праці зі збору джерельної історичної спадщини краю. Члени НТШ прийняли звернення до державних владних структур, зокрема до Івано-Франківської обласної держадміністрації, про підтримку етнокультурних досліджень учених, охорону археологічної і культурної спадщини Прикарпаття.

Микола ВІТЕНКО